Lietas Nr.11092099222
Lietvedības Nr. KA04-1013-23/4
ECLI:LV:RAT:2023:1109.11092099222.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 9.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Lauma Šteinerte,
tiesnese Signe Kalniņa,
tiesnesis Valdis Vazdiķis
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /pers. A/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību un Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurores Baibas Balodes iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 5.jūlija spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, proti, par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā, un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu šajā spriedumā piespriestais sods daļēji saskaitīts ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra spriedumā lietā Nr.11089020822 un ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta spriedumā lietā Nr.11091032222 piespriestajiem sodiem un galīgais sods /pers. A/ noteikts pēc noziedzīgu nodarījumu kopības – brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu nospriests /pers. A/ ieskaitīt soda laikā kā izciestu pēc Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra sprieduma lietā Nr.11089020822 aizturēšanā pavadīto laiku no 2022.gada 26.aprīļa plkst.13.50 līdz 2022.gada 27.aprīlim plkst.10.25, kas atbilst vienai brīvības atņemšanas dienai.

Noteikts soda izciešanu skaitīt no 2023.gada 5.jūlija.

/pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums.

[2] Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. A/ iesniedzis apelācijas sūdzību un Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore Baiba Balode iesniegusi apelācijas protestu.

/pers. A/ savā apelācijas sūdzībā pārsūdz pirmās instances tiesas spriedumu, lūdzot to atcelt un piespriest viņam mazāk bargu sodu. Apsūdzētais uzskata, ka pirmās instances tiesa neieskaitīja un neņēma vērā to, ka viņš jau ir izcietis sodu pēc Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra sprieduma un Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta sprieduma, un lūdz precizēt viņam noteikto galīgo sodu.

Apsūdzētais lūdz apelācijas instances tiesā viņam nodrošināt valsts aizstāvi.

Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore B.Balode savā apelācijas protestā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. A/ izciestā soda termiņā ieskaitāmo laiku un taisīt šajā lietā jaunu spriedumu.

Prokurore lūdz izciestā soda termiņā /pers. A/ ieskaitīt laiku no 2023.gada 30.marta līdz 2023.gada 27.jūnijam, bet pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu. Protestā norādīts, ka uz sprieduma taisīšanas brīdi brīvības atņemšanas sods, kas noteikts ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra spriedumu un Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta spriedumu, ir pilnībā izciests.

[3] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 2.punktu 2023.gada 2.oktobrī tika pieņemts lēmums par lietas pieņemšanu iztiesāšanai apelācijas kārtībā rakstveida procesā, par to paziņojot procesā iesaistītajām personām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta daļas 2.punktu noraidījums tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim nav pieteikts. Iebildumi par lietas iztiesāšanu rakstveida procesā nav iesniegti.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punktu krimināllietā ir iesniegts zvērināta advokāta Gata Gaiļa viedoklis.

Aizstāvis nepiesaka noraidījumus tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim un neiebilst pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Aizstāvis piekrīt apelācijas protestā norādītajam par to, ka uz pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas dienu apsūdzētais /pers. A/ bija pilnībā izcietis sodus, kas piespriesti ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra un Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta spriedumiem.

Aizstāvis uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par nepamatotu un lūdz taisīt jaunu spriedumu.

M o t ī v u d a ļ a

[5] Apsvērusi apelācijas sūdzības un apelācijas protesta motīvus, iepazinusies ar aizstāvja viedokli un pārbaudījusi krimināllietas materiālus, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par brīvības atņemšanas soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu ieskaitāmo laiku, šajā daļā taisot jaunu nolēmumu. Pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts.

[6] Pirmās instances tiesa apsūdzētā darbības pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas kvalificējusi pareizi, šajā daļā spriedums nav pārsūdzēts, līdz ar to pierādījumu pārvērtēšanai šajā daļā nav pamata.

[7] No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka, nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa ņēmusi vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus, tas ir, soda mērķi, izdarītā noziedzīga nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[8] Tiesas kolēģija saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sesto daļu neatkārtos visus pirmās instances tiesas spriedumā minētos atzinumus.

[9] Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

[10] Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi /pers. A/ personību, raksturojošās ziņas, ziņas par viņa sodāmībām, un tiesas kolēģijai nav pamata to atkārtot.

[11] Pirmās instances tiesa pamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi to, ka apsūdzētais /pers. A/ atzinis savu vainu pilnībā un nožēlojis izdarīto.

[12] Tāpat pirmās instances tiesa, nosakot sodu, pamatoti ir ņēmusi vērā, ka apsūdzētais izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības, piekrītot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, ir sadarbojies ar tiesu un izvēlējies vienkāršāku tiesas procesa veidu.

Vienlaikus pirmās instances tiesa pamatoti norādīja, ka minētais apstāklis nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē.

[13] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu pirmās instances tiesa par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli pamatoti atzinusi to, ka viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[14] Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinātajam, ka konkrētajā lietā vienīgais soda veids, kurš sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi, ir brīvības atņemšanas sods Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā noteiktajās robežās.

[15] Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka /pers. A/ ir vairākkārt kriminālatbiesiski sodīts par mantiska rakstura noziegumiem, iepriekš izcietis sodu gan sabiedriskā darba veidā, gan arī brīvības atņemšanas sodus, bet, neskatoties uz viņam piemērotajiem sodiem, turpina veikt noziedzīgus nodarījumus, kas norāda uz to, ka apsūdzētais nav izdarījis pareizos secinājumus un nav nostājies uz labošanas ceļa, nav ievērojis likumus un nav atturējies no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un agrāk piemērotie sodi nav atturējuši no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Turklāt /pers. A/ iepriekš ir ļaunprātīgi izvairījies no kriminālsoda – sabiedriskais darbs – izpildes un sods tika aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

[16] Apelācijas instances tiesa uzskata, ka /pers. A/ piespriestais sods par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nav uzskatāms par pārāk bargu, tas ir atbilstošs izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, kaitīgumam un apsūdzētā personībai, pie soda noteikšanas pirmās instances tiesa ir ievērojusi taisnīguma un krimināltiesiskās represijas individualizācijas principus. Noteikt mazāku sodu vai cita soda veidu tiesas kolēģija neuzskata par iespējamu, jo negūst pārliecību, ka tādā gadījumā tiks sasniegts Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis, turklāt noziedzīgie nodarījumi izdarīti nedzēstas sodāmības laikā. Neskatoties uz iepriekšējiem brīvības atņemšanas sodiem, apsūdzētais nav izdarījis pozitīvus secinājumus un turpina izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

[17] Atzīmējams, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esamība jau pati par sevi nedod iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu, bet /pers. A/ tika konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis.

[18] Vienlaikus tiesas kolēģija konstatē, ka prokurora protests un apsūdzētā apelācija sūdzība daļā par brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāmo laiku ir pamatots un pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par izciestā soda termiņā ieskaitāmo laiku un šajā daļā taisāms jauns spriedums.

Krimināllikuma 50.panta piektā daļa paredz, ka tādā pašā kārtībā tiesa nosaka sodu, ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma [..].

Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra spriedumu krimināllietā Nr.11089020822, kas stājies likumīgā spēkā 2022.gada 5.novembrī, /pers. A/ atzīts par vainīgu: Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (izdarīts 2022.gada 3.februārī) un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi; Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (izdarīts 2022.gada 24.martā) un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi; Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā (izdarīts 2022.gada 24.martā) un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 15 dienām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, – īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitīta aizturēšana no 2022.gada 26.aprīļa plkst.13.50 līdz 2022.gada 27.aprīlim plkst.10.25 (viena diena).

2023.gada 31.janvārī /pers. A/ šajā lietā tika izsludināts meklēšanā. 2023.gada 30.martā viņš tika aizturēts. Pēc Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra sprieduma krimināllietā Nr.11089020822, kas stājies likumīgā spēkā 2022.gada 5.novembrī, /pers. A/ brīvības atņemšanas sodu izcietis no 2023.gada 30.marta līdz 2023.gada 28.maijam.

Savukārt ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta spriedumu krimināllietā Nr.11091032222, kas stājies likumīgā spēkā 2023.gada 28.aprīlī, /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem.

Pēc Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta spriedumu krimināllietā Nr.11091032222, kas stājies likumīgā spēkā 2023.gada 28.aprīlī, /pers. A/ brīvības atņemšanas sodu izcietis no 2023.gada 28.aprīļa līdz 2023.gada 27.jūnijam.

Līdz ar to secināms, ka uz sprieduma taisīšanas dienu krimināllietā Nr.11092099222 (K77-2539-23/83), tas ir, 2023.gada 5.jūliju, gan sods pēc Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 25.oktobra sprieduma, gan sods pēc Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 30.marta sprieduma bija pilnībā izciesti.

Tiesas kolēģija secina, ka Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 5.jūlija spriedumā saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu izciestā soda termiņā nav ieskaitīts izciestais sods no 2023.gada 30.marta līdz 2023.gada 27.jūnijam, pasliktinot notiesātā /pers. A/ tiesisko stāvokli, līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā ir atceļams.

[19] Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitāms izciestais sods no 2023.gada 30.marta līdz 2023.gada 27.jūnijam.

[20] Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

[21] Krimināllietas izskatīšanā rakstveida procesā piedalījās zvērināts advokāts Gatis Gailis, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 45 EUR. Minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu uzliekams apsūdzētajam /pers. A/.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās^{1} daļas otro punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

atcelt Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 5.jūlija spriedumu daļā par saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitāmo laiku.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu ieskaitīt /pers. A/ izciestā brīvības atņemšanas soda termiņā laiku no 2023.gada 30.marta līdz 2023.gada 27.jūnijam.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 45 EUR (četrdesmit pieci *euro*) par aizstāvja veikto darbu apelācijas instances tiesā, nosakot termiņu labprātīgai procesuālo izdevumu samaksai − 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Nolēmumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā 10 dienu laikā Krimināļprocesa likuma 574.pantā, 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai.

Pilns nolēmums pieejams 2023.gada 9.novembrī.

Tiesnese Lauma Šteinerte

Tiesnese Signe Kalniņa

Tiesnesis Valdis Vazdiķis

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.
Dokumenta oriģināls atrodas Tiesu informatīvajā sistēmā.